

ՄԱՐՄՆԱ ՄԱՐԶԸ

ԱՆՀՐԱԹԵՇՏ ՊԵՏԻ ՄԸ
ԵՐԿՈՒ ՍԵՌԻՆ ԼԱՄԱՐ ԱԼ

Յայտնի իրողութիւն մ'է թէ՛ կինը ֆիզիքական զարգացումի տե. սակէտով շատ ետ մնացած է դեռ արդի քաղաքակրթութեան ստեղծած յուրի պայմաններուն և ար. ուեստական ձևերուն ու բարքերուն պատճառաւ : Եւ տակաւին քաղաքակրթութիւնը ու լուսաւորեալ երկիրնե. ընդ մէջ կինը իբրև փափակ և գրգռուելի արարած մը՝ չի՛ մասնակցիր խաղերու և մարզանքներու : Սակայն ներկայիս՝ Անգլիոյ, Շուէտի, Զր. Երեւանի և Ամերիկայի մէջ հաս. տատաւած մարմնամարզական գրգռոցները կ'ապացուցանեն թէ՛ մարմնակրթութիւնը ստիպողական և անմիջական պէտք մը գարծած է այժմ հոն ալ :

Եւ հիմակ թէնիսը, Կօլֆը, Յուլիոսը, Պարը, Պիտիքիլիսը և լողալը սովորական խաղեր գարծած են հոն :

Մանաւանդ Ամերիկայի — աշխարհի այդ լուսաւորեալ և քաղաքակրթեալ երկրին մէջ, ֆիզիքական մարզանքները աղիկներու համար հարկադրիչ ու պարտաւոր եղած են : և կ'ըստի թէ՛ ֆիզիքական այս կերպ գաստիարակութեան շնորհիւն է որ Ամերիկացի կինը, միջին հաշուով այնքան բարձրահասակ եղած է որքան ամերիկացի երիտասարդը :

Գերմանիոյ մէջ ալ ներկայիս ֆիզիքական մարզանքները մեծապէս յառաջ կը տարուին ինչպէս զոր օրինակ Barre fixe և Parallel :

Յրանսացի նշանաւոր գիտնական մը Տօքթ. Ռենան իր պատրաստած վերջին վիճակագրութիւններէն մի-

ոյն մէջ կ'ըսէ . — Եղիկներու այն վարժարաններուն մէջ որ մարմնակրթութիւնը կամ մարմնամարզը գոյութիւն չունի, ուսանողուհիներուն հարիւրին իննսունի սղնայարը ծած և մէջքն ալ թեքած կ'ըլլայ :

Անոնք կը տառապին նաև արիւնի պակասութենէ, չղայնութենէ և կարգ մը ժառանգական հիւանդութիւններէ :

Ինչպէս ըսինք արդի իգական սեռը երթալով փափկացած և ֆիզիքական տեսակէտով շատ տկար ու ճղճիմ մնացած է, մինչդեռ նախկին դարերուն մէջ անիկա շատ զօրաւոր և հուժկու էր :

Այս փափկութեան և տկարութեան միակ ու անմիջական դարմանն է մանուկը և կամ աղիկը իր մատաղ հասակէն սկսեալ կրթել մարմնակրթութեամբ, զարգացնել զայն գարոցներու և կամ ուրիշ մարմնամարզական հաստատութեանց մէջ : Եւ ահա քիչ մասնակէն մենք պիտի տեսնենք որ նոր սերունդը աւելի յեղաշրջուած, զորացած, ծրնունդ պիտի տայ աւելի կայտառ և աշխոյժ զուակներու :

Մարմնամարզի երկրորդ գլխաւոր յատկութիւններէն մին ալ է զօրաւոր և քաջակազմ ֆիզիքին հետ գեղեցկացնել նաև մարմինը : Առանց մարմնական առողջութեան չկայ նաև յառաջդիմութիւն : Նախկին հելլենները մեծ կարեւորութիւն կուտային Պիլութեան խաղերու և մարմնամարզի ու այս խաղերուն շընորհիւ անոնք իրենց հայրենիքին համար կը պատրաստէին զօրաւոր մայրեր և քաջարի ու դիւցազն զինուորներ :

Մարդկային առողջութիւնը միայն կարելի է երկար պահել մարմնակրթութեամբ և խաղերով : Պէտք է

գուրգուրանք մեր մարմինը վրայ եթէ կուզենք զօրաւոր, խելացի և գեղեցիկ ըլլալ :

Փոխանակ գրական ու գեղարուեստական քիւպներ և սրահներ բանալու նախ՝ աւելի լաւ կ'ըլլայ որ հակալքողական և ուրիշ մարմնամարզական քիւպներ բանանք : Անշուշտ ըսել չեմ ուզեր թէ գրական և կամ գեղարուեստական քիւպները իրենց օգուտը չունին : ո՛չ ընդհակառակը անոնք իրենց մեծ օգուտն ու սղճեցութիւնը ունին, բայց վտիտ, նիհար ու զաղփաղ փուն մարմինով գրագետ ու բանաստեղծներ պատրաստելու տեղաւորը, հուժկու և տրամաբանող գրական ու դրական մարդեր պատրաստենք : Արդի կենսապայքարի անողոք հարկը կ'ստիպէ նախ՝ ունենալ զօրաւոր շիջեր և քաջառողջ մարմին մը որոնց մէջ ծրարած ըլլայ նաև քաջ և անյաղթ սիրտ մը, որոնք բնական մեծ ոյժերն են մարդուս, և ասոնցմով է որ մենք պիտի կրնանք նետուիլ տիրաբար և արիօրէն այն Լարիւրիթիսի մէջ որ գոյութեան և կեանքի կռիւ կը կոչուի :

Որքան ցաւալի է տեսնել գրգռոցներու մէջ գունատ և տկար մանուկներ մէջքերին ու կռակներին ծած, անոնք քառանդաւան տ'առութեան հետեանքով այդպէս նիհար ու տկար են մնացած որոնք մեր արգահատանքն ու կարեկցութիւնը կը շարժեն :

Այս խեղճ արարածները օրին մէկը կենսակրթի ճամբուն վրայ պայքարելու անշոր և թող լիճալի մը մէջ գտնուելով բնական է սր շուտով պիտի ընկճին ու թեքին եթէ իրենց մարմինը այժմէն չ'ըստանայ պէտք եղած մարմնակրթութեանը :

ԹԵՐԹՕՆ ԱՐՇԱԼՈՅՍԻ

ԳՈՂԻՆ ԳՈՂ ՈՒ ԿԵՍ

(Շար. Նախորդ թիւէն և վերջ .)

Բայց նոյն միջոցին ստամոքսային կծկումով մը իրեն զեկոյց մը եղաւ թէ երկայն ժամերէ ի վեր բողբոջին բարձի թողի ըրած էր իր ոչնչութեան այդ կարեւորագոյն մասին հոգը : Հետեւաբար, բանադատեալ նախընտրեց ճաշարան մը մտնել, ուրկէ ելլելէն ետքը՝ հոգով և մարմնով խոնջարեկ, հազիւ կրցաւ անկողնոյն վրայ նետուիլ : Արթընալուն, զըւսը աւելի թեթեւ և խորհելու աւելի տրամադիր զգալով, խորհեցաւ :

«Եւ այն եղրակացութեան հասու թէ՛ խաղատէրը Մօսիէօ Պլան, առանց մի որ և է գրողուի, արքայական կեանք մը կ'անցնէր, շնորհիւ անշուշտ անհամար տխրանքներու : որոնց մին ալ ինքը՝ Սարգիսն՝ էր : Եւ թէպէտ տարիներէ ի վեր իր կորսնցուցած գումարը ոչինչ էր բաղադատմամբ անհետացած հարստութիւններու բայց և այնպէս իր այդ գրամի ալ մասամբ ստարած էր այն մարդուն պերճանքին : Ուստի ան կողմնին վրայ դարձեալ երկնցաւ խորհրդաւոր քմիծաղով մը :

«Հետեւեալ ատու, ամենէն նոր

զգեստը հագած, Մօսիէօ Պլանին տունը գնաց : «Տէրս կէսօրէն առաջ չ'արթընար, ըսաւ ծառան :

«Բայց երբ երազէ անգամ որ ես՝ իր վաղեմի մտերիմը՝ յատկապէս եկած եմ զինքը կէսօրէն առաջ տեսնելու, անիջապէս անկողնէն վար կ'ցատկէ, պատասխանեց Սարգիս, ուստի լուր տուէք իրեն վասնզի գործը ստիպողական է, և կորսնցնելու ժամանակ չի կայ :

«Կը ցաւիմ, բայց անկարելի է : «Կը տեսնեմ որ խղճմտօրէն կը ծառայէք ձեր տիրոջ, զինքը պիտի շընորհաւորեմ այս մասին : Միւս կողմէն ալ ապահով եմ որ սաստիկ պիտի նեղունայ ձեզի դէմ, եթէ զինքը չի տեսած մեկնիմ, լաւ կ'ընէք եթէ խօսքիս լսելով զինքն արթնցնէք, Բայց կեցէ՛ք, որովհետեւ անակնկալի բերել կուզեմ զինքը թող տուէք որ ես անձամբ երթամ զինքն արթնցնեմ, ետքը պիտի տեսնէք թէ ո՛ր աստիճան գո՛ւ պիտի մնայ և և ձեզ պիտի վարձատրէ : Ես իմ մասին ձեզի կը նուիրեմ : «

«Եւ Սարգիս երկու ոսկի սահեցուց ծառային ձեռքը : Սա՛ անիջապէս աւելի դիւրահամբոյժ՝ այցելուն առաջնորդեց մինչեւ ննջատանակին դուռը և մեծաքալ հեռացաւ :

«Սարգիս ներս մտաւ : դուռը կըղպից, բանալին գրպանը դրաւ և թեթեւ մը մշտնով արթնցուց Մօսիէօ Պլանը, որ անուշ անուշ կը խորհար :

Մարդը, օտարական մը տեսնելով իր սնարը գողաց և անկողնէն վար ոտանելու պատրաստուեցաւ : Օտարականին ձեռքը զսպից անոր այս տեղափոխական շարժումը : Սարգիս զգուշ էր, Մօսիէօ Պլան վաստիճ : Սարգիս յաղթանդամ էր : Մօսիէօ Պլան՝ մանաւորաւ, Սարգիս գիտէր թէ ինչու և կամ էր և գործը որոն հետ էր, մինչդեռ Մօսիէօ Պլան բան մը չէր գիտեր : Ուստի Մօսիէօ Պլան սաստիկ վախցաւ և անշարժ մնաց :

«Երկու խօսք ըրաւ Սարգիս, դուք զիս կը ճաննաք, վասնզի երկու տարիէ ի վեր ձեր զեկոյցութեան կ'օժանդակեմ : Ի՞նչ օտանն : Ձեր այս հիանալի տան ճոխութեան մէջ նոյնիսկ ձեր արիւնին մէջ իմ գրամիս հոտը կ'առնեմ : Այս խօսքերով և չեղքեմ վիպասանութեան այն խօսքը թէ՛ գրամը հոտ չունի բայց հոգ չէ և ո՛չ ալ վիճարանելու ժամանակն է : Արդ՝ երէկ իմ վերջին ոսկիս ձեր գրամարկին մէջ ձգեցի, և հիմայ եկող ձեզի՛ն ետ պահանջելու ինչ որ իմ յիմարութիւնս ձեր խաղաարանին մէջ նետեց վերոյնիւայ ժամանակսով : Չոկոսը ձեզի կը թողում, Այս անհեթեթ խօսքերուն առջեւ Մօսիէօ Պլանի գարմամբ կրնաք երեւակայել : Սարգիս խելոք կարծեց և շարժում մը ըրաւ զանգակի կոճակին ուղղութեամբ : Բայց Սարգիս խորագրեցիկ ձայնով մը ըսաւ :

«Կ'ըմբռնեմ ձեր միտքը, բայց

Մտաւոր ծանօթութեանց պաշարը այն ատեն չպիտի կրնայ զիրենք դնել այն մակարդակին — կեանքի այն բարձր ուղղութեան վրայ ինչպէս իրենք կը տեսնային և կերպզէին դարոցին մէջ եղած ժամանակներն :

Ներկայ գարոցական սերունդը բաղաւոր է շատ մը տեսակէտներով վասնզի ան կը վայելէ մարմնամարզանքը կարելի եղածին չափ, ինչ որ դժբաղդաբար չէր վայելէր երկոտասանեակ տարիներ առաջուան սասնող սերունդը : Օսմ. սահմանագրութեան հոչակուձէն յետոյ Հայ ազգ. վարժարաններուն մէջ աւելի նորմալ կերպով կիրարկութեան գրուած մարմնամարզական գրութիւնը մեծ օգտակարութիւն ունեցաւ արդի նորահաս ուսանողներին եթէ անոնք օգտուելի գիտցան անկէց :

Սակայն ասդին ի՞նչ ըրաւ տարագիր ու վայրաստին երիտասարդութիւնը, և ի՞նչ պայմաններու ներքեւ կը գտնուի այժմ իր ֆիզիքը զօրացնելու գործին մէջ : Կը լսենք թէ Թուրքիոյ մէջ, մանաւանդ Կ. Պօլսոյ մէջ գտնուող երիտասարդութիւնը ունենալով իր մէջ Տիար Ծ. Քրիստանի պէս կարող մարմնամարզագէտ մը, տկուժներ ու քըլիպներ կազմուած է, առաջնորդ ունենալով Մարմնամարզութեան օր մեծ ծառայութիւն կը մատուցանէ գեղին, երիտասարդութիւնը գիտակցութեան բերելով՝ մարմնակրթանքը անոնց սիրելի դարձնելու ջանքեր կ'ընէ : Ուրախ ենք որ Ե. գիպտահայերէն ալ խուճ մը պատանիներ ու երիտասարդներ վերջերս անօրինակ ոգևորութիւն մը սկսան ցոյց տալ և հիմակ մարմնամարզի ու պոյ սքարութի սիրահար

գիտցէք որ եթէ հանգարտ չկենաք, ձեզ կը խեղդեմ : Սա պողպատեայ թեւերը կը տեսնէք : Ռատի ձեռքերնիդ կապեցէ՛ք, բերաննիդ կողեցէ՛ք և երկու աւանջնիդ բացէ՛ք : Ձեր գրամարկը ահա ձեր աղիւնն է իմ պահանջս տուէ՛ք :

«Բայց որովհետեւ Մօսիէօ Պլան բաներ մը ըսել կուզէր ականացի, Սարգիս խոշոր գամ մը և մուրճ մը հանց գրպանէն և պատը ծակելու միտում ցոյց տուաւ :

«Մօսիէօ Պլան, իր այս անկոչ հիւանդի նշարժներուն կը հետեւէր անհանգիստ աչքերով :

«Անշուշտ կը խորհիք թէ ի՞նչ կ'ընեմ, ըսաւ Սարգիս : Ահա ձեզի ըսեմ երբ սա գամը խորապէս մխուր պատին մէջ : ձեզ պիտի կախեմ ձեր իսկ սաւանով :

«Մօսիէօ Պլան հաստատաբար թիւն տեսաւ իր այցելուին աչքերուն մէջ : Ձեռքովը նշան մը ըրաւ : Անկողնէն գորս սահեցաւ, գրամարկը բացաւ, և չեմ գիտեր որչափ գրամատուներ յանձնեց Սարգիսին : Երբ սա կը մեկնէր ամենայն քաղաքավարութեամբ Մօսիէօ Պլան անոր ականջնի ի վար փրսփուցաւ :

«Այս եղելութիւնը ես անմիջապէս պիտի մոռնամ, կը խնդրեմ որ դուք ալ զաղտնապահ ըլլաք : Ասկէ զատ, ալ ո՛չ իմ խաղաարանս ո՛չ ալ համանպատակ տուն մը երթալ մի՛ փորձէք, վասն

Ա Շ Խ Ա Տ Մ Ե Ն Ո Ց

Ա. ՈՒՆՍՏԱԳԻՏԱԿԱՆ ԵՒ ԸՆԹԱՑԻԿ ՓՈՐԱԳՐՈՒԹԵԱՆՑ

Ն. ԿԱՐԱՊԵՏԵԱՆ ԵՒ ԸՆԿ

Օրվա շրջի Հրատարակիչ վրայ. Բրիտանացի Պատիկ դիմաց:

Փորագրութեան արուեստի բոլոր ճիւղերը մասնագիտորէն կը կիրարկուին մեր աշխատանոցին մէջ կատարելով ճշգրտագին թիւեր: Առեւտրական գրասենեակներու յատուկ այլազան միջոցներ, ինչպէս՝ *Suapkon*, պիւնկոթոթո պղինձէ եւ քառաչուէ քիւմպիսի բոլոր քիւմպիսի եւ այլ որոնք մեր տրամագրութեան տակ կը գտնուին դերամատչելի գներով:

Impression en Relief

ոյժեր շատ կան որոնք նիւթական և բարոյական շփակցութեան կ'կարողանան: Եզրայտահայ հարուստ և բարեկեցիկ դասակարգը մեծ պարտականութիւն մը ունի ուրեմն հանդէպ այս ոյժերուն որոնք 'աղուան հայութեան ճագատագիրը պիտի դարձնեն և անոնց սերունդը վաղուան հայութեան փառքը պիտի ըլլայ: Թո՛ղ ներկայիս մէկ նպատակ ունենանք մենք. — ֆիզիքսիկէս, մը տաւորապէս և նիւթապէս զարգանալ և յառաջդիմել և ահա այսպէսով է որ մենք պիտի կրնանք վերականգնել ու վերադարձնել մեր ցեղը ու դնել զայն քաղաքակիրթ ազգերու յառաջգիւժութեան և զօրութեան արահետին վրայ:

Կարապետ Բիշկեան, Տրակոն Կարապետեան, Ալթունեան եղբարք, Արամ Սէրալիեան, Իսկէնտէր Փափազեան, Մամաս Հէքիւեան, Մելքոն Պողոսեան, Գարրիէլ Այրանճեան, Յակոբ Բամպուզեան, Կոստոյեան եղբարք, Մկր. Կարապետեան, Միրիճեան Թաքսեան, Յակոբ Նըլմեճեան, Ոմն. Թիւ 1, Ոմն. Թիւ 2, Երուանդ Նազըճեան, Մարտի Գասապեան, Յակոբ Պալըճեան, Գուրգէն Միրիճեանեան, 10 տկան զրուշ վճարած են:

Գումար. 570. (Շար.)

Ռ Ո Ւ Մ Ա Ն Ա Կ Ա Ն Թ Ղ Թ Ա Բ Ե Ր

ՍՒՍՏԵՄԱԹԻՒԲ ԴՐՈՒԹԻՒՆ (Պու կրէն կիր ծարըն կել)

Օտարահպատակներու գիւտորական ծառայութեան մասին եղած կարգ մը անհիմն, որովհետեւ տակաւին մինչեւ հիմայ այ պայտօնական ո՛նեք զեկոյց չի հրատարակուեցաւ. տարածայնութիւնները. առհնէ մը ի վեր մեծ մտահոգութիւն կը պատճառէ, ինչպէս կ'երևի հայկական շրջանակներուն մէջ մասնաւորապէս, անտակ որ իւրաքանչիւր հայ եւ գործաւոր աղքատ ու ազգեցիկ դասակարգը մասնաւորապէս մէկ կողմ թողած ամէն գործ կամ գրառում. օրը հարիւր անգամ հիւպատոսարան կ'ըջնէ ու կ'ըջնէ գործնաւ դատարկ ձեռքով ու կրկին յուսահատական կեղեքող երեւոյթով: Ուստի զերեւելու քանի մը ժամ առաջ զըրթի՛ բարեկամի մը ընկերակցութեամբ գործատեղի կը ներկայանայ անմասն հիւր մը: Իր արտաքին մտահոգիչ ու խոռով կրեւոյթէն շատ գիւրիւն էր կոտնել արդէն թէ անպատճառ ցաւ մը ունէր պատմելիք, լէրք մը ցոյց տալու և Բարեկամ ինչպիսի երկու խօսքով կը պարզէ:

Սյս հայրենակիցք, կ'ըսէ, տասընեակ մը տարինեք ի վեր Ռուսաստան մէջ իր ջանքերով ու յատու աշխատու-

մենք զմեզ ազատելու բարոյական կոթովը չուներք, զէթ մեր աղմկայոյց անկումէն եւ անհետացումէն ուրիշները պիտի խրատուին եւ թերեւս մեր թէ ընտանեաց եւ թէ՛ ազգին անդամներն ալ պիտի սփոփուին. ըսաւ այն որ մըրտափած էր:

— Այս մասին կրնաք իրաւունք ունենալ, բայց առաջարկուած միջոցը՝ դժուարինս ինչընցեր. ըսաւ հաշուակալը:

— Դիւրինը կ'ուզէք. Ետրուանակենք ուրեմն մեր ընթացքը: Ամեն գիշեր աղւոր ձեռք մը կ'երթա շուկանու պէս գլուխին կախած, գայլ տեսած էջերու պէս ականջնիս ձգած իրարու երեսը նայինք: Ամեն կարելի զգուշութիւններու գիւմենք, հիւսիսային քամիէ տանջուած տերեւներու պէս զողզողանք. որպէսզի մեր ապրելակերպը յայտնուելով վարկարկել չ'ըլլանք: Ետրուանակենք ուրեմն, չուքին ետեւէն վազել մինչեւ այն օրը. ուր մեր սպիտակակեր ծնողները մեզ տնիճեն. մեր անփորձ զաւակները մեզ նախատեն:

— Այս քաղաքի մեր կրկու վերջաւորութեանց մին կամ միւսը պիտի գտնենք մեր առջեւ, պատասխանեց այն որ մտափած էր:

— Ուրեմն այդ ձերնարկին օգուճը՝ գոչեցին միաբերան հինգ տերեւելիները:

— Օգուճը՛, անաւարկ: Քանի որ

Գահիրէ

ՅՈՒՑԱԿ Ա

ԹԱԼԱՍԻ (ԿԵՍՍՐԻՍ) ԱՇԳԻՅԱՆ ՎԱՐՓԱՐԱՆԻ ԿԻՑ ԼՈՐԱԶԱՍՏԱՏ ԵՐԿՍԵՌՄԱՆԿԱՊԱՐՏԵՋԻ ՆՈՒՐԱՏՈՒՌՈՒԹԵԱՆՑ

Տիարք

Նազարէթ Աղապարմ, Յակոբ Մեսրոպեան, Հմայեակ Գրեանեան, Տէօվլէթեան եղբարք, Գազանճեան եղբարք, Յարութիւն Իմամճեան, Վահան Բոլատեան, Ռուբէն Գաթրճեան, Յարութիւն Թաքսեան Գասապեան եղբարք, Արշակ Օտուպաշեան, Կարապետ Վարդուկեան, Միհրան Սըմարեան, Մկրտիչ Պալըճեան, Մալխասեան եղբարք, Վարդան Պարծանքեան և Կարապետ Գասարճեան 20 տկան զրուշ վճարած են:

Գարեգին Ստեփանեան, Տիկ Անիէլ Փիւսկիւլեան, Երուանդ Բալամուտեան, Հրանտ Պալըճեան:

զի համար շատ թիւերը զիս կը հարկադրէ զգուշացնել արհեստակիցներս, որոնց գուռները միշտ գոց պիտի մնան ձեր առջեւ:

«Սարգիս, որ արդէն բաւական ուսումնասիրած էր այդ տեսակ տունները, ազգարարութեան պէտք չուներ անոնցմէ հետեւ կենալու համար: Առած դրամով գործի սկսաւ: Այսօր քաղաքիս քիչ շատ յաջողած վաճառականներէն մին է, և միշտ ցաւելով կը յիշէ կանանչապատ սեղաններուն առջեւ զոնուած տարիները»:

— Այս պատմութեան բարոյականութիւնը... հարցուց ակնոցաւորը:

— Ձեր սրամտութեան դիմեցէք. ըսաւ այն որ մտափած էր:

— Պարտքը թերեւս կուզէ որ մենք ալ մեր Մօսկէօ Պլաններուն յաղանք Սարգիսին խաղը:

— Որքան հաւանական է որ չուն չերնիս ոտականատունն տունք, եթէ մեր Մօսկէօ Պլանը մեզ իսկոյն չգնտաւարէ, ըսաւ մօրուսաւորը:

— Ապահովապէս այդ երկու վերջաւորութեանց մին կամ միւսը պիտի գտնենք մեր առջեւ, պատասխանեց այն որ մտափած էր:

— Ուրեմն այդ ձերնարկին օգուճը՝ գոչեցին միաբերան հինգ տերեւելիները:

թեամբ անձնական գործ մը ճարելու եւ այդ գործով բաւական համեստ զիրքի մը տիրանալէ վերջ այսօր բողոքանքով ընտանիքի մը միակ հոգատու հայրն է եւ, հակառակ ասոր, դժբաղդաբար, շարժմէ մը կ'ընէ որ գիւղը անօդական երեսի վրայ ձգած ամբողջ ընտանեկան յարկ մը կը դեգերի այս սեղերը, նոր սնցագիր մը (բաշափորդ) հանելով օտարներու գիւտորագրութեան խնդրոյն յառաջիկային հաւանականօրէն ստանալիք տեւ աննպաստ պարագայի մը պատճառով զիրքը սպանովելու նախազգուշութեամբ որ, սակայն, տեղիս թուրք հիւպատոսը Գասարմ պէն ինչ անարգար պատճառաբանութիւններով կը հեռացնէ եղեր «Պուկիւն կիթ», ետրոն կէլ» ըսելով, հիւպատոսին անհարկի եւ սպորինի վարտուքէն չէի կրնար բողոքովին չի վողովուրի, քանի որ ինքըս ալ իրբեւ օսմանեան նպատակ տարուան մէջ քանի մը անգամ այնքելու հարկին տակ կը գտնուէի, ըսե՛նք արդեօք թէ եւ սկստայ:

Կր մեկնի՛նք, Հիւպատոսարանի բակը կայ խռոնուած հարիւրի մօտ բազմութիւն մը, որոնց ամէն մէկին երեւոյթը տարօրինակ ու թափանցիկ յայտնութիւնն է զժգոհութեան եւ բողոքի:

Հարցումիս հարիւր բերնէ մէկ բառ մէկ պատասխան կ'ընէ անզուսպ ժեստով մը — պուկիւն կիթ, ետրոն կէլ:

Աս ինչ քան է, եղբայր. այսօր շարժմերէ ի վեր օ՛ր մը չէնք գործած գործերու արդէն թոյլ առեւին ո՛ր օրէնքը կամ ո՛ր խիզը կը ներէ որ իւրաքանչիւրս հեռաւոր մէկ մէկ անկիւնէ եկած զոնն ըլլանք քամիին քմահաճոյքներու ու չեմ գիտեր ի՛նչ յետին... միտքերու ու կիրքերու:

Մար «գրոշմ» չի մնաց եղեր, իրաւ որ ծիծաղելի, ինչ կատարութեան մարքերն ալ հատան լմնցան, ինչ ըսել է եղեր Պէյը ժամանակ չունի տրկար է, ինչու այդ պէյ էֆէնտին իր գործակատարը չունի, կամ ստորագրութիւն մը գծելու ալ կարողութիւնը ըսպատեցաւ: Ասոր վերջը չի գար, չէ՛ պէտք է բողոքենք — բայց ու՛ր, անարգարութիւն է բողոքանքներ անիրաւութիւն բացարձակապէս:

Այսօր բոլոր վաղը գալ եւ անվերջ վաղ միեւնոյն անփոփոխ պատասխանը ստանալ. պուկիւն կիթ ետրոն կէլ, կըսէր յուզումալից շեշտով մը ներկաներէն մին որ, ինչպէս կ'երեւի կամ ինչպէս կըսեն մինչեւ խոթելիլ հասած էր համբերութիւնը:

Սալայատակները, քաղաքին մայրութիւն անգամ բողոքելու իրաւունք ունին մեզի պէս պոչ կէզէններուն համար կը շարունակէր հայը, որ քրիստոնեայ մը ծնելուն կամ ըլլալուն յանցանքն ունէր անշուշտ, քանի որ ինչպէս հաւաստեցին մեզ, ֆէսուր օտարականներուն ամէնքն ալ թուղթերին ստացած վերադարձած էին իրենց մասնաւոր պարպումներուն:

Որքան ալ որ յաջողեցայ քանի մը հոգիներու խնդիրը կարգադրելով մեկնելու, սակայն եւ այնպէս, ցաւալի է

ըսել, սա համարումը ունեցայ որ հարիւրաւոր քրիստոնեաներու շարժման բողոք ստիպողաբար հիւպատոսարանին բողոք սպասելը զինուորագրութեան նոր օրէնքին մը տրամագրութեան աւելի թուրքիոյ եւ այլոց քրիստոնեաներու զէմ մղուած պայքովի թելագրութիւնն է, հոսանքը որ հոս ալ աւելի նրբացած ձեւի մը տակ ի գործ կը դրուի թըշուառ ժողովուրդին վրայ որ տեղական կատարութիւնն անգամ չէ նշմարած կարծեմ:

Սիստեմաթիք գրութիւն. պուկիւն կիթ, ետրոն կէլ:

Ռուսական

Հ Ա Ջ Ա Ր Ո Ր Ի Ն Ա Կ Գ Ի Ր Ք Ե Ր ՈՒ Վ Ի Ճ Ա Կ Ա Ն Ա Ն ՈՒ Թ Ի Ն Ը

Կազմալուծեալ Հայկական Մամլոյ Ընկ. Եան կազմակերպած հազար օրինակ և հազար պարզակներով վիճակահանութիւնը՝ որ երկար ատեն կը ձգձգուէր, աւարտելով վիճակահանութիւնը տեղի ունենալու համար, առժամայ վարչութիւն մը պիտի ընտրուի:

Այս առթիւ իրենց աշակցութիւնը նուիրելու փափաք և բարեհաճութիւնը սենեցողներէն կ'իւնդրուի, իրենց անունը ծանուցանել թերթին հասցէին, արժամայ վարչութիւնը կազմելով այդ աշխատութիւնն ալ աւարտելու համար:

Հ Ե Ռ Ա Գ Ի Ր

Կ. Պոլիս 5 Ապրիլ. — Պիրիսի ղեպի ին մէջ Բիւրսէրէն եւ Բաղաբիկն քնակիչներէն բազմաթիւ վիրտուրալներ կան: Պաշտման վիճակ հրատարակուած է:

Կ. Պոլիս 6 Ապրիլ. — Բրթակաւ այս պայսուսմբական շարժումը բողոքներէն իր յետադիմական ժեսք կը նկատուի: Միևնչեւ ցարդ հայերը սպասողական դիտի մէջ են եւ կը բողոքեն զիսաւորաբար յոնիս նրկասի առնելու Բիւրսէրէն իրենց եղած առաջադիմ, իրենց գործակցելու հատ:

Տ Ե Ղ Ա Կ Ա Ն

ՆԱՐ ԴԱՂԻՃԸ

Ն. Վ. Հիւսէին Բուշտի փայլին կազմած նոր Գաղթի ճեպարան է:

Վ. Բուշտի փայլ նախարարապետ եւ ներքին Գործոց նախարար: Զիմաթի փայլ Սըրրի Հանրային Երեսօթեանց եւ Պատերազմական նախարար: Անմէտ Հէլմի փայլ Հանրային Ֆիզիոթիւն: Ետրոն փայլ Վահագն Երևանական: Մուսաբեկ փայլ Մուսաբեկ Վաղարշապատ: Կալի փայլ Սէլէն Արտաքին Գործոց: Ապաէլ Սալէ փայլ Սէրաբէլ Արդարութեան եւ Իսմայիլ փայլ Սըրրի Երկրագործական նախարար:

T I R I N G

Թ Ի Ր Ի Ն Ք

ՊԱՎԱԲԻ ՓՈՂՈՑ ՆԱԿԻՆ ՓԱՍԲԱԼ

Վ. Ա. ՋԱՆՈՒՍՏԱՆ ԿԻՑ

ԵՂԱՆՈՎԻՆ ԵՂՐԱՐԱՐՍԵՆ ՏԵՍԱԿ ՆՈՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ ՀԱՍՈՍ ԵՆ
ՓՈՒԹԱՑԻՔ ՕԳՏՈՒԼ

Կ. Պոլսոյ ամենաճանօթ թիՐԻՆԿ Տան Գահիրէի
նորահաստա Մանածիւղն է .

ԲՐԵՏԻ ՖՈՆՍԻՅԷ ԷԺԻՐՍԷՆ
16 Մարտ 1914
1886ինը 362րդ Վեճակահանութիւն

Ա. ՊԱՐԻՅԻ
ԹիՐ 16 772 կը շահի՝ 50,000 Տրանգ
Հետեւեալ 25 թիւերը կը շահին 1000 Տր.

6014	120981	194760	280252	327377
25589	129097	205887	284206	341374
68709	164231	236164	300129	341562
77830	166413	253567	315472	376894
81861	184051	279519	321838	395115

Բ. ՍԷՌԻ
131րդ Վիճակահանութիւն
Ա. պարգեւ 515, 361 50,000 Տր.

Հետեւեալ թիւերը կը շահին 1000 Տր.

411616	460750	566750	648074	735675
422156	494168	578930	661991	760261
432808	506052	599525	684183	765400
451808	539099	613681	692676	775610
459517	549960	622907	711402	789284

Գ. ՍԷՌԻ
40րդ Վիճակահանութիւն
Ա. պարգեւ 124762 կը շահի 100,000 Տր.
ԹիՐ 391, 580 կը շահի 10,000 Տր.

Հետեւեալ թիւերը կը շահին 1000 Տր.

8600	37872	88766	166050	278016
18664	38907	89436	171091	284026
25587	46689	105695	194309	305552
36014	53137	157558	206184	379640
36816	75424	160998	266461	

ՎԻՃԱԿԱՎԱՆՈՒԹԻՒՆ
ԱՂՔԱՏԱԿՆԱՄ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ
ԳԱՀԻՐԷԻ ՀԱՅՈՑ

234 ր թիւով
Գահիրէ, 5 Ապրիլ 1914
Առաջին պարգեւ

Թիւ	10764	Ղրջ	Ողջ	4000
"	8827	"	"	400
"	1748	"	"	200
"	9001	"	"	100
"	13415	"	"	"
"	11136	"	"	"
"	2848	"	"	"
"	6263	"	"	"
"	3006	"	"	"

Հետեւեալ 40 թիւերը կը շահին 70ա-
կան զրուշ .

242	337	430	799	1067	1553
2073	2121	2316	2660	2783	3405
3456	4055	5257	6802	7266	7585
7664	8574	9320	10596	11002	
11011	11279	11436	12099	12155	
12741	12827	12835	13372	13627	
13765	14455	14877	15252	15369	
15461	15640				

ՓՈՐԱԳՐԻՉ

Ա. ՍԻՆԷՄԵԱՆ

ԶԻՆԳՕԿՐԱՔ

Մոնեանկէս Աշի Փողոցին վրայ
ՇԱՐՃ ԹՕՐԿՈՒՄԱՆ

ՏՊԱՐԱՆ

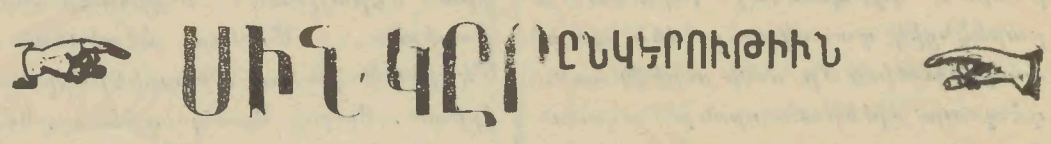
Ա Ր Շ Ա Լ Ո Յ Ս

ԱՐՇԱԼՈՅՍ Տպարանը՝ Արսովեայ եգիպտական Կառավարութեան
Ներքին Գործոց նախարարութեան, ամենամեծ խնամով կը սպազրէ .

1. — Արսովեայ, Օրաքերեր, Հանդէսներ, Պոչիւրներ, Պարքերա-
կաններ եւ մանաւանդ Ի իրեր .
2. — Վաճառականական սեւերներ՝ եւ գրասենեակի ամէն ճեւղի սը-
պագրական պիտոյքներ՝ ամէն շեղով .
3. — Յայտարարութիւններ, շրջաբերականներ, մանակաւորութիւններ,
ժազքիւրներ, եւ այլն .
4. — Հարսանեկան տուներ, մահաղիներ եւ այլն .

ԱՐՇԱԼՈՅՍ Տպարանին հասցեն է, ց'հոր սեօրիւնութիւն . Շարա
Մոնեանկէս Աշի, Սիքստէշ երկարող քրասնկէյի գոյն վրայ, Հարթ - Էյ
Մասայեկ - Էյ Գահիրէ, թիւ 40, Տիար Միհաս Շիլիկեանի յարկա-
քամնին մէջ .

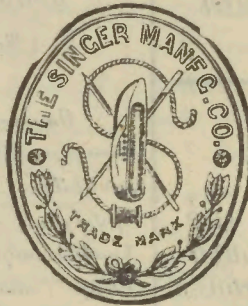
THE «SINGER» MANUFACTURING Co

Շարա-էլ-Մզրապի Տալիլ Պրայնի սեփականութեանը մէջ .

Աշխարհի ամենէն լաւագոյն կարի մեքենաները Սինկերներն են եւ ասոնցմէ
մինչեւ ցարդ 22,000,000 ծախուած է .

400 հազարի վիսյական եւ մեքայներով վարձատրուած, Երաշխատեալ մեքենաներ,
ԱՄԵՆԷՆ ՄԵՐ ՎԱՐՉԱՏՐՈՒԹԻՒՆԸ
ԱՌԱՋԻՆ ՄՐՅԱՆԱԿ
Փարիզի 1900 ի Տիեզերական արուեստանադիսին մէջ ստացած է .
ՀԱՅԹԱՅԹԻՉ ԹՈՒՐԿԻՈՑ ՀԱՅԹԱՅԹԻՉ ԱՆԳՂԻՈՑ ԿԱՅՍԵՐԱԿԱՆ
ԱՅՍԵՐԱԿԱՆ ԱՐԳՈՒՆԻՐԻՆ ԵՒ ԹԱԳԱՒՈՐԱԿԱՆ ԱՐԳՈՒՆԵԱՑ
ՀԱՅԹԱՅԹԻՉ Ն. Բ. ԵՏԻՎԱԿԱՆ ՏԱՆ

Կեղծերէն զգուշանալ,
ուշադրութիւն դարձնել
իւրաքանչիւր մեքենայի
վրայ Սինկերի ներկայ
յանկանցիւն

Ի՛նչ ՁԱՓ
ԱՇԽԱՐՀԻ ՈՒՍՐ ԲԱՂԱՔՆԵՐՈՒՆ ՄԷՋ ՄԱՍՆԱՃՈՒՂՆԵՐ ՈՒՆԸ

Ձրի դասեր եւ նորոգու-
թիւններ, յաճախորդաց
տուներուն մէջ .

Վճարմանց գիւրութիւն
Փոխանակութիւն հիւնար
նորոգութիւն ամեն կարգի
Մեքենայից

ՃԱՇՏՈՐԱՆ ՎԱՍՊՈՒՐԱԿԱՆ
ՊԱՋԱՐ ՄԻՐՈՒՐ ԹԻՒ 19
ԱՒԵՏԻՍ ՊՕԳԱՃԵԱՆ

Մեր ճաշարանին մէջ կը պատ-
րաստուին Եւրոպական եւ Արեւել-
եան ընտիր կերակուրներ . պան-
դուխտ երիտասարդները եթէ ան-
գամ մը այցելեն մեծապէս գոհ
պիտի մնան մտաշնչի պիներէն եւ
սպասակութիւնէն . 14

ՄԱՐՏԻՐՈՍ ԹԱԴԵՈՍԵԱՆ
ԴԵՐՉԱԿ ՎԱՃԱՌԱԿԱՆ
Փոխադրուած է Շարա Ապտ էլ Ապիզ
Ապտիի Գարագոյին մօտ .

Անոնք որ ճաշակաւոր գոսիւն մ-
աննայու համար զանազան տեղեր դի-
մած ու դժգոհ մնացած են, թող ան-
շամ մը միւր վաճառատունը այցելեն .
պատրաստ եւ իրենց հետ պայմանաւոր-
ուիլ որ եթէ իրենց յանձնարարութիւնը
նը գոհացուցիչ չ'գտնեն, կանխավճարը
ամբողջովին ետ պիտի ստանան .

Այս պայմանը ճաշակաւոր հագ-
ուելու փոփարողներուն համար, նը-
պատաստուոր ստիթ մը պիտի ըլլայ .

Ապտիկ սպասարանները նկատու-
ողութեան շնորհաբեր, եւ անոնք որ
ինձի կը դիմեն, դիւրաւ կրնան ըմբռ-
նել սպասիկին տարբերութիւնները .
Սէ գործի մաքրութեան եւ թէ գի-
նեալու մասին . 1-50

ՄԱՐՏԻՐՈՍ ԹԱԴԵՈՍԵԱՆ

Գ Ո Ր Ծ Ա Կ Ա Լ Ո Ւ Թ Ի Ւ Ն

«Արշալոյս» ի ամբողջ Ուուուա-
նիւն գործակալութիւնը ստանձնած
է Տիար Կ. Փիլիպպոսեան, որուն
պէտք է գիմել թերթին վե-
րաբերեալ բոլոր գործերու համար .
Մեր գործակալին հասցեն է,
Mr. G. B. Pilibossian
F. American
83 St. Mangalia
(Roumanie) Constantza

Նոյնպէս Արսովեայի գործակալն
է Տիար Միսաք Ա. Սուրեան, ո-
րուն պէտք է գիմել թերթին վե-
րաբերեալ բոլոր գործերու համար .

ԾՈՒՎԱՅԻՆ ԵՒ ԳԱՂԹԱՅԻՆ
ԳՈՐԾԱԿԱԼՈՒԹԻՒՆ

Լ. ԵՆՈՎՔԵԱՆ ԵՒ ԸՆԿ
ԱՂԵՔՍԱՆԴՐԻԱ (Եգիպտոս)

Շարաթական կանոնաւոր երթեւեկ .
Միացեալ Նահանգներու, Գա-
նատայի եւ Հարաւային Ամերիկա-
յի համար .
Գաղթականներու համար չափա-
ւոր գին .
Աշի քննութիւնը արիւար
կը կատարուի տեղւոյս մէջ,
Մանրաւան սեղեկութեանց
համար դիմել գործակալութեան .
ՄՕՀԱՄԷՏ ԱԼԻ ՀՐԱՊԱՐԱԿ
Հեռադրական Հասցէ — ԼԵՏՕԲՕ
Փոսթալիկ Թիւ 897
Թուրքիոյ գաւառներու մէջ
փոխ - գործակալներ կը փնտրուին

Արսովեայի ԵՂԻՇԷ ԹՈՐՈՍԵԱՆ
Սեփական Տպարան ԱՐՇԱԼՈՅՍ Լրագրոյ

Ի. Ա. ԵՐԱՆ
Հրատարակութիւններ
ԱՅՈՒՄԷԱԿԱՆ ԳԻՒԳԵՐ ԱՄԷՆԻՔՆ ԱԼ

Բաւարական հայտերեկ-անդիտերեկ սաւ	50
Բաւարական անդիտերեկ-հայտերեկ	75
Հայ. սնդ. եւ անդ. հայ միասին սալ	1 -
Պատ. գրուցարարութիւն հայ. սնդ	150
Գործակալական ստորագրութիւն	150
Սեռային ստորագրութիւն	125
Գործ. եւ սեռ. ստորգ. միասին	2 -
Ժողովրդային երգարան	2 -
Երգարան եւ սեռ. ստորգ. միասին	3 -
Երգ. եւ գործ. ստորգ. միասին	3 -

Հասցէ՝ E. A. YERAN
P. O. BOX 84, Sta. A.
Cambridge, Mass.